

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

2007/0195(COD)

6.2.2008

LAUSUNTOLUONNOS

talous- ja raha-asioiden valiokunnalta

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä annetun direktiivin 2003/54/EY muuttamisesta
(KOM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD))

Valmistelija: Ján Hudacký

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Nykytilanne

Euroopan tason lainsäädännön ensimmäisessä energiapaketissa vuonna 1996 päätettiin vapauttaa silloiset monopoleihin perustuvat Euroopan energiajärjestelmät. Vuoden 2003 toisessa paketissa parlamentti ja neuvosto päättivät laajentaa markkinoiden avautumista kaikkiin kuluttajiin vuoden 2007 puoliväliin mennessä ja antaa yksityiskohtaisia määräyksiä sääntelyä koskevasta lähestymistavasta. Euroopan kaasu- ja sähkömarkkinat osoittavat edelleen merkkejä toimimattomuudesta oikeudenmukaisen siirtoverkkoihin pääsyn, kansallisten energiemarkkinoiden välisten yhteyksien (rajatylittävät yhteenliitännät) ja toimitusvarmuuden ylläpitämisen suhteen.

Komission ehdotuksessa kolmanneksi energiapaketiksi ehdotetaan siis useita toimia näiden häiriöiden korjaamiseksi ja täysin yhteentoimivien sisämarkkinoiden luomisen edistämiseksi.

Eriyttämismääräykset

On sanomattakin selvää, että toisen energiapaketin tarkoittamat oikeudelliset, toiminnalliset ja hallinnolliset eriyttämismääräykset ovat keskeisen tärkeitä ja ne on pantava täytäntöön tehokkaasti kaikissa jäsenvaltioissa. Kuitenkin keskustelu sisämarkkinoiden tulevaisuudesta vaikuttaa usein keskittyvän liiaksi eriyttämismääräysten mahdollisiin hyötyihin. Tiettyjen jäsenvaltioiden kansallisen kilpailulainsäädännön osana harjoittamaa omistuksen eriyttämistä voidaan tuskin pitää mallina koko EU:lle. Komission suorittaman vaikutusten arvioinnin perusteella ei ole ilmeistä, että omistuksen eriyttäminen olisi *kaikkein asianmukaisin* toimi kilpailun lisäämiseksi ja toimivien sisämarkkinoiden aikaansaamiseksi. Se saattaisi lisäksi aiheuttaa ongelmia niissä jäsenvaltioissa, jotka haluavat suojella omien perustuslakiensa mukaisia omistusoikeussäädöksiä. Tämän vuoksi ehdotamme, että jäsenvaltioille pitäisi antaa mahdollisuus valita omaan kansantalouteensa parhaiten sopiva sääntelymalli. Komission ehdottamien omistuksen eriyttämisen ja riippumattomien järjestelmäoperaattorien lisäksi ehdotetaan useiden jäsenvaltioiden kehittämää *kolmatta vaihtoehtoa*.

Sen seurauksena saavutettavilla sisämarkkinoilla useat mallit voisivat toimia rinnakkain. Kaikki mallit kuuluisivat tiukan EU:n tason sääntelyn piiriin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston puitteissa tiiviissä yhteistyössä kansallisten sääntelyviranomaisten ja kansallisten sekä EU:n tason kilpailuviranomaisten kanssa. Tällä lähestymistavalla voitaisiin varmistaa avoin ja oikeudenmukainen pääsy verkkoon ja vapauttaa EU:n energiemarkkinat.

Avoin pääsy siirtoverkkoihin ja sijoitusmahdollisuudet

Siirtoverkonhaltijoiden pitäisi olla vastuussa avoimista ja syrjimättömistä menettelyistä verkkoihin liittymisen suhteen. Näiden menettelyjen pitäisi olla kansallisten sääntelyviranomaisten hyväksymiä. Siirtoverkonhaltijoilla pitäisi olla velvoite antaa kaikki tarvittavat tiedot asiasta kiinnostuneille yrityksille, jotka haluavat liittää verkkoon uusia voimalaitoksia (ydinvoimalat mukaan luettuna), siirtää sähköä siirtoverkonhaltijan verkossa tai investoida siirtoverkkojärjestelmien yhteenliitäntöihin (parantaen näin toimitusvarmuutta).

Alueellista yhteistyötä voitaisiin edistää kansallisten sääntelyviranomaisten ja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston toteuttaman alueiden välisen ja sisäisen koordinoinnin parantamisella ja tehostamisella.

Tasapainoinen lähestymistapa sääntelyyn: siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto, kansalliset sääntelyviranomaiset, energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto, komissio

Sääntelyn tasapainottaminen on kaikkein tärkeintä energia-alan sisämarkkinoiden perustamisessa, etenkin jos jäsenvaltiot päätyvät johonkin muuhun vaihtoehtoon kuin omistuksen eriyttämiseen. Yleisen edun suojelemiseksi vaikuttaisi oleelliselta, että kansalliset sääntelyviranomaiset ja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto ovat mahdollisimman riippumattomia ilman mitään poliittisia tai elinkeinoelämään liittyviä kytköksiä.

Lisäksi on turvattava sääntelymallin yhdenmukaisuus siten, että toimivaltuuksien ja velvollisuuksien välinen jako on selkeä. Tässä mielessä komission ehdotuksessa ei anneta tyydyttäviä vastauksia: toisaalta siinä annetaan energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle lähes täysin neuvoa-antava rooli, jolloin sillä on vain rajalliset mahdollisuudet kolmansia osapuolia sitovien yksittäisten päätösten tekemiseen. Toisaalta kuitenkin siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaiselle verkostolle annetaan laajat valtuudet, mikä tarkoittaa, että siirtoverkonhaltijoille annetaan lähes itsesääntelevä rooli, jota nämä eivät kannanottojensa mukaan kuitenkaan ole halukkaita ottamaan vastaan. Lähestymistapa on johtamassa epäselvään ja tasapainottomaan sääntelykehykseen, joka jättää energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston erittäin heikkoon asemaan komissioon ja siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaiseen verkostoon nähden.

Parlamentin kannalta on lisäksi kyseenalaista, pitäisikö näin monet keskeisimmistä sääntelykysymyksistä käsitellä komitologiamenettelyllä, kuten komissio on ehdottanut.

Alueellinen lähestymistapa

Komission ehdotuksessa ei kovinkaan innokkaasti tueta ajatusta alueellisista markkinoista. Alueelliset markkinat voisivat kuitenkin olla käyttökelpoinen *tilapäinen* askel kohti täysin integroituja Euroopan energiemarkkinoita. Alueellisten järjestelmäoperaattorien perustaminen olisi siirtojärjestelmiin kohdistuvia investointeja ja erityisesti rajatylittäviä yhteenliittäviä lisäävä tekijä, mikä parantaisi toimitusvarmuutta. Alueellisten järjestelmäoperaattorien pitäisi toimittaa alueelliset investointisuunnitelmat, joita tehokkaan koordinoinnin varmistamiseksi valvoisivat kansalliset sääntelyviranomaiset ja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto.

Ne voisivat alueellisten markkinoiden lujittamiseksi perustaa alueellisia komiteoita (vastaavia kuin viraston edeltäjänä toiminut ERGEG), jotka voisivat olla vastuussa alueellisesta sääntelyn valvonnasta.

TARKISTUKSET

Talous- ja raha-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavalioikuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat tarkistukset:

Komission teksti¹

Parlamentin tarkistukset

Tarkistus 1

1 ARTIKLAN 3 A ALAKOHTA (uusi)
7 a artikla (uusi) (direktiivi 2003/54/EY)

(3a) Lisätään 7 a artikla seuraavasti:

7 a artikla

Siirtoverkonhaltijoiden riippumattomuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että [date of transposition plus one year] alkaen vertikaalisesti integroituneet yritykset noudattavat joko omistuksen eriyttämistä koskevan 8 artiklan 1 kohdan a-d alakohtien ja riippumattomia järjestelmäoperaattoreita koskevan 10 artiklan määräyksiä tai jäljempänä esitettyjä tosiasiallista ja tehokasta eriyttämistä koskevan 10 b artiklan määräyksiä."

Tarkistus 2

1 ARTIKLAN 8 ALAKOHTA
10 b artikla (uusi) (direktiivi 2003/54/EY)

"10 b artikla

Siirtojärjestelmien tosiasiallinen ja tehokas eriyttäminen

***I RESURSSIT, LAITTEET,
HENKILÖSTÖ JA IDENTITEETTI***

1. Siirtoverkonhaltijoilla on oltava vertikaalisesti integroituneen yrityksen henkilöstö-, rakenne- ja rahoitusresurssit, jotka ovat välttämättömiä sähkönsiirtoa

¹ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

koskevaan tavanomaiseen liiketoimintaan, ja erityisesti seuraavat seikat:

(i) siirtoverkonhaltija omistaa sähkönsiirtoa koskevaan tavanomaiseen liiketoimintaan tarvittavat resurssit;

(ii) sähkönsiirtoa koskevaan tavanomaiseen liiketoimintaan tarvittava henkilöstö on siirtoverkonhaltijan palveluksessa;

(iii) henkilöstön vuokraus ja palvelujen tuottaminen sähkön tuotantoa tai tarjontaa harjoittavan vertikaalisesti integroituneen yrityksen tarpeisiin on rajoitettava kilpailusyiden ja eturistiriitojen poistamiseksi tapauksiin, joissa ei esiinny mahdollisuutta syrjintään ja jotka kansalliset sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet;

(iv) tulevaisuuden investointihankkeisiin tarvittavien rahoitusresurssien on oltava ajallaan saatavilla.

2. Sähkönsiirtoa koskevan tavanomaisen liiketoiminnan kannalta 2 artiklassa välttämättöminä pidettäviin toimintoihin kuuluvat ainakin seuraavat:

- siirtoverkonhaltijan edustaminen ja yhteydet kolmansiin osapuoliin ja sääntelyviranomaisiin;*

- luvan myöntäminen ja sen hallinnointi kolmansien osapuolten päästämiseksi verkkoon;*

- verkkoon pääsystä perittävien maksujen, siirtorajoitusmaksujen ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 3 artiklan mukaiseen siirtoverkonhaltijoiden väliseen korvausmekanismiin liittyvien maksujen periminen;*

- siirtoverkon toiminta, ylläpito ja kehittäminen;*

- investointisuunnitelma sen varmistamiseksi, että verkko pystyy pitkällä aikavälillä täyttämään kohtuulliset sähkönsiirtovaatimukset ja takaamaan*

toimitusvarmuuden;

- oikeudelliset palvelut;*
- kirjanpito- ja tietotekniikkapalvelut.*

3. Siirtoverkonhaltijan on oltava oikeudelliselta yhtiömuodoltaan osakeyhtiö.

4. Siirtoverkonhaltija on erillinen liiketoimintayksikkönsä, joka poikkeaa vertikaalisesti integroituneesta yrityksestä erillisen tuotemerkinsä, viestintänsä ja liikehuoneistonsa suhteen.

5. Siirtoverkonhaltijan tilien tarkastuksesta huolehtii muu tilintarkastaja kuin vertikaalisesti integroituneessa yrityksessä ja sen kaikissa tytäryhtiöissä.

II SIIRTOVERKONHALTIJAN JOHTAJIEN, TOIMITUSJOHTAJAN /JOHTOKUNNAN RIIPPUMATTOMUUS

6. Päätökset siirtoverkonhaltijan pääjohtajan / johtokunnan jäsenen nimittämisestä tai työsuhteen ennenaikaisesta lopettamisesta ja niitä koskevista työsuhteen aloittamista ja päättämistä koskevista sopimuksista ilmoitetaan sääntelyviranomaiselle tai muulle toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle. Näistä päätöksistä ja sopimuksista tulee sitovia vain, jos sääntelyviranomainen tai muu toimivaltainen kansallinen viranomainen ei ole käyttänyt veto-oikeuttaan kolmen viikon kuluessa sille ilmoittamisesta. Veto-oikeutta voidaan käyttää nimitystapauksissa ja niitä koskevissa sopimuksissa, jos nimitetyn pääjohtajan / johtokunnan jäsenen ammatillisesta riippumattomuudesta on vakavia epäilyksiä, tai työsuhteen ennenaikaisen lopettamisen tapauksissa ja niitä koskevissa sopimuksissa, jos tämän ratkaisun perustelujen suhteen on vakavia epäilyksiä.

7. Tosiasiallinen oikeus valittaa sääntelyviranomaiselle tai muulle toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle

tai tuomioistuimelle taataan tapauksissa, joissa siirtoverkonhaltijan johtaja valittaa työsuhteensa ennenaikaisesta lopettamisesta.

8. Kun työsuhde siirtoverkonhaltijan palveluksessa on loppunut, pääjohtaja tai johtokunnan jäsenet eivät saa osallistua energian tuotantoa tai tarjontaa harjoittavan, vertikaalisesti integroituneen yrityksen toimintaan ainakaan kolmen vuoden aikana.

9. Pääjohtaja tai johtokunnan jäsenet eivät saa siirtoverkonhaltijan ohella olla osakkaina tai saada korvausta minkään muun vertikaalisesti integroituneen yrityksen minkään osan palveluksessa. Hänelle maksettava korvaus ei saa riippua millään muotoa vertikaalisesti integroituneen yrityksen toiminnasta, siirtoverkonhaltijaa lukuun ottamatta.

10. Siirtoverkonhaltijan pääjohtaja tai johtokunnan jäsenet eivät voi olla suoraan tai epäsuorasti vastuussa vertikaalisesti integroituneen yrityksen muiden osien päivittäisestä toiminnasta.

11. Siirtoverkonhaltijalla on oltava verkon toimintaan, ylläpitoon tai kehittämiseen tarvittavien voimavarojen osalta tosiasiallinen päätösoikeus, joka on riippumaton integroituneesta sähköalan yrityksestä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta edellä mainittuja määräyksiä. Tämä ei saa estää asianmukaisten koordinoitimekanismien käyttöä sen varmistamiseksi, että emoyrityksen taloudelliset ja hallinnolliset valvontaoikeudet suojataan tytäryrityksestä saatavan pääoman tuoton osalta, jota säännellään epäsuorasti 22 c artiklan mukaisesti. Erityisesti tämä antaa emoyritykselle oikeuden hyväksyä siirtoverkonhaltijan vuosittaisen rahoitussuunnitelman tai vastaavan välineen ja asettaa yleiset rajat tytäryrityksen velkaantumisasteelle. Emoyrityksellä ei ole oikeutta antaa

ohjeita, jotka koskevat päivittäisiä toimintoja tai siirtoverkkojen rakentamiseen tai niiden laadun parantamiseen liittyviä yksittäisiä päätöksiä, jotka eivät ylitä hyväksytyt rahoitussuunnitelman tai vastaavan välineen ehtoja.

III HALLINTONEUVOSTO / JOHTOKUNTA

12. Siirtoverkonhaltijan hallintoneuvoston / johtokunnan puheenjohtaja ei saa osallistua energian tuotantoa tai tarjontaa harjoittavan, vertikaalisesti integroituneen yrityksen toimintaan.

13. Siirtoverkonhaltijan hallintoneuvostoon /johtokuntaan pitää kuulua vähintään viideksi vuodeksi nimitettäviä riippumattomia jäseniä. Heidän nimityksestään on ilmoitettava sääntelyviranomaiselle tai muulle toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle, ja nimitys muuttuu sitovaksi 6 kohdassa tarkoitettujen ehtojen mukaisesti.

14. 13 artiklan mukaisesti siirtoverkonhaltijan hallintoneuvoston / johtokunnan jäsentä pidetään riippumattomana, jos hänellä ei ole sellaista liiketoimintasuhdetta tai muuta suhdetta vertikaalisesti integroituneeseen yritykseen, sen hallitseviin osakkaisiin tai kummankaan johtoportaan, joka voisi luoda arvostelukykyä heikentävän eturistiriidan. Erityisesti seuraavia seikkoja korostetaan:

(a) ei ole ollut sähkön tuotantoa tai tarjontaa harjoittavan vertikaalisesti integroituneen yrityksen minkään osan palveluksessa viiden vuoden aikana ennen nimitystään hallintoneuvoston / johtoryhmän jäseneksi;

(b) ei siirtoverkonhaltijaa lukuun ottamatta omista vertikaalisesti integroituneen yrityksen tai sen tytäryhtiön osakkeita tai saa siltä mitään korvauksia;

(c) ei ole ollut merkittävässä liikesuhteissa energian tarjontaa harjoittavan vertikaalisesti integroituneen yrityksen minkään osan kanssa hallintoneuvoston / johtoryhmän jäsenyytensä aikana;

(d) ei ole sellaisen yrityksen johtokunnan jäsen, johon vertikaalisesti integroitunut yritys nimittää hallintoneuvoston / johtokunnan jäsenet.

IV VALVONNASTA VASTAAVA TOIMIHENKILÖ

15. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että siirtoverkonhaltija perustaa ja panee täytäntöön sääntöjen noudattamista koskevan ohjelman, jossa esitetään toimenpiteet sen varmistamiseksi, ettei syrjintää esiinny. Ohjelmassa on esitettävä työntekijöiden erityiset velvoitteet tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Ohjelmalle on saatava sääntelyviranomaisen tai muun toimivaltaisen kansallisen viranomaisen hyväksyntä. Ohjelman noudattamista valvoo riippumaton valvonnasta vastaava toimihenkilö. Sääntelyviranomaisella on oltava valtuudet määrätä seuraamuksia, jos sääntöjen noudattamista koskevaa ohjelmaa ei panna asianmukaisesti täytäntöön.

16. Siirtoverkonhaltijan pääjohtaja / johtokunta nimittää henkilön tai laitoksen vastaamaan seuraavista tehtävistä:

(i) sääntöjen noudattamista koskevan ohjelman seuranta ja täytäntöönpano;

(ii) sellaisen sääntelyviranomaiselle toimitettavan vuosikertomuksen laatiminen, jossa yksilöidään sääntöjen noudattamista koskevan ohjelman täytäntöönpanemiseksi toteutetut toimet,

(iii) suositusten antaminen sääntöjen noudattamista koskevasta ohjelmasta ja sen täytäntöönpanosta.

17. Valvonnasta vastaavan toimihenkilön riippumattomuus on taattava erityisesti hänen työsopimuksensa ehdoissa.

18. Valvonnasta vastaavalla toimihenkilöllä on oltava säännöllisesti mahdollisuus päästä siirtoverkonhaltijan, vertikaalisesti integroituneen yrityksen ja sääntelyviranomaisten hallintoneuvoston / johtokunnan puheille.

19. Valvonnasta vastaavan toimihenkilön on avustettava kaikissa siirtoverkonhaltijan hallintoneuvoston / johtokunnan kokouksissa, jotka koskevat seuraavia alueita:

(i) verkkoon pääsyä ja liitöntä koskevat ehdot, mukaan luettuna verkkoon pääsystä perittävien maksujen, siirtorajoitusmaksujen ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 3 artiklan mukaiseen siirtoverkonhaltijoiden väliseen korvausmekanismiin liittyvien maksujen periminen;

(ii) siirtoverkkojärjestelmän toimintaa, ylläpitoa ja kehittämistä koskevat hankkeet, yhteenliitännä- ja liittymisinvestoinnit mukaan luettuna;

(iii) tasehallintaa – myös varavoimaa – koskevat säännöt;

(iv) energiahävikin kattamista koskevat energiaostot.

20. Näiden kokousten aikana hänen on estettävä energian tuotantoa tai tarjontaa harjoittavan yrityksen toimintaa koskevien, mahdollisesti kaupallista etua tuottavien tietojen luovuttaminen syrjivällä tavalla hallintoneuvostolle / johtokunnalle.

21. Valvonnasta vastaavalla toimihenkilöllä on oltava oikeus tutustua kaikkiin siirtoverkonhaltijan kirjoihin, arkistoihin ja toimistoihin sekä kaikkiin hänen tehtäviensä asianmukaisen hoitamisen kannalta tarpeellisiin tietoihin.

22. Pääjohtaja / johtokunta nimittää valvonnasta vastaava toimihenkilön tehtäviinsä ja irtisanoo tämän vasta saatuaan sääntelyviranomaisen hyväksynnän.

**V VERKON KEHITTÄMINEN JA
VALTUUDET
INVESTOINTIPÄÄTÖSTEN
TEKEMISEEN**

Siirtoverkonhaltijan on laadittava verkon kehittämistä koskeva kymmenen vuoden suunnitelma vähintään kahden vuoden välein. Niissä on säädettävä järjestelmän riittävyyden ja toimitusvarmuuden kannalta riittävistä toimista.

23. Erityisesti verkon kehittämistä koskevassa kymmenen vuoden suunnitelmassa on:

(a) ilmoitettava markkinatoimijoille, mitkä keskeiset siirtorakenteet on rakennettava seuraavien kymmenen vuoden aikana.

(b) mainittava kaikki jo päätetyt investoinnit ja yksilöitävä sellaiset uudet investoinnit, joiden toteuttamispäätös on tehtävä seuraavien kolmen vuoden kuluessa.

24. Tämän kymmenen vuoden suunnitelman laatimiseksi kunkin siirtoverkonhaltijan on laadittava järkevä hypoteesi tuotannon, kulutuksen ja muiden maiden kanssa tapahtuvan vaihdon kehityksestä, ja otettava huomioon jo olemassa olevat, alueellisia ja Euroopan laajuisia verkkoinvestointeja koskevat suunnitelmat. Siirtoverkonhaltijan on toimitettava luonnos ajallaan toimivaltaiselle kansalliselle elimelle.

25. Toimivaltainen kansallinen viranomaiskuulee kaikkia asianosaisia verkkokäyttäjää verkon kehittämistä koskevan kymmenen vuoden suunnitelman luonnoksen suhteen avoimesti ja voi julkaista kuulemismenettelyn tulokset ja erityisesti mahdolliset investointitarpeet.

26. Toimivaltainen kansallinen viranomaiskuulee tarkastelee, kattaako kymmenen vuoden kehittämissuunnitelma kaikki kuulemisen yhteydessä yksilöidyt investointitarpeet. Viranomaiskuulee voi velvoittaa siirtoverkonhaltijaa tarkistamaan

suunnitelmaansa.

27. Edellä 24, 25 ja 26 kohdassa mainittu toimivaltainen kansallinen viranomainen voi olla kansallinen sääntelyviranomainen, muu toimivaltainen kansallinen viranomainen tai siirtoverkonhaltijoiden muodostama verkon kehittämistä käsittelevä elin. Jälkimmäisessä tapauksessa siirtoverkonhaltijat toimittavat yhtiöjärjestyksen, jäsenluettelon ja menettelysääntöjen luonnokset hyväksymistä varten toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle.

28. Jos siirtoverkonhaltija kieltäytyy panemasta täytäntöön sellaista yksittäistä investointia, joka on mukana kymmenen vuoden suunnitelmassa ja joka on pantava täytäntöön seuraavien kolmen vuoden kuluessa, jäsenvaltiot voivat varmistaa, että sääntelyviranomaisella tai muulla toimivaltaisella kansallisella viranomaisella on toimivaltuudet seuraavien toimien toteuttamiseen:

1. vaatia kaikilla oikeudellisilla keinoilla siirtoverkonhaltijaa vastaamaan investointivelvoitteistaan käyttämällä taloudellisia resurssejaan, tai,

2. kutsua riippumattomia sijoittajia tarjouskilpailuun tarvittavista siirtoverkkojärjestelmän investoinneista, ja saattaa velvoittaa siirtoverkonhaltijaa:

- suostumaan ulkopuoliseen rahoittajaan,

- suostumaan, että ulkopuolinen taho tai siirtoverkonhaltija itse rakentaa tarvittavat uudet resurssit, ja

- käyttämään näitä uusia resursseja.

Asianomaisille rahoitusjärjestelyille on saatava sääntelyviranomaisen tai muun toimivaltaisen kansallisen viranomaisen hyväksyntä.

Molemmissa tapauksissa tariffien sääntelyllä mahdollisesta, että tulot kattavat kyseisten investointien kulut.

29. Toimivaltainen kansallinen viranomaisen huolehtii investointisuunnitelman täytäntöönpanon seurannasta ja arvioinnista.

**VI SIIRTOVERKKOON LIITETTÄVIEN
UUSIEN VOIMALAITOSTEN
LIITTÄMISTÄ KOSKEVAT
PÄÄTÖKSENTEKOVALTUUDET**

30. Siirtoverkonhaltijoilla on velvoite ottaa käyttöön ja julkistaa avoimet ja tehokkaat menettelyt uusien voimalaitosten liittämiseksi verkkoon syrjimättömällä tavalla. Menettelyille on saatava sääntelyviranomaisten tai muun toimivaltaisen kansallisen viranomaisen hyväksyntä.

31. Siirtoverkonhaltijoilla ei ole oikeutta kieltäytyä uuden voimalaitoksen liittamisestä verkkoon sillä perusteella, että tulevaisuudessa verkon kapasiteetissa saattaa olla rajoituksia, esimerkiksi ylikuormitusta verkon kaukaisissa osissa. Siirtoverkonhaltijalla on velvollisuus toimittaa tarvittavat tiedot.

32. Siirtoverkonhaltijoilla ei ole oikeutta kieltäytyä uudesta liitäntäpisteestä vain siksi, että se johtaa lisäkustannuksiin, jotka liittyvät verkon osien kapasiteetin lisäyksen mukanaan tuomiin kustannuksiin kyseisen liitäntäpisteen lähetyvillä.

VII ALUEELLINEN YHTEISTYÖ

33. Kun usean maan välinen alueellinen yhteistyö on vaikeuksissa, kyseisten maiden yhteisen pyynnön seurauksena komissio voi nimetä kaikkien jäsenvaltioiden suostumuksella alueellisen koordinaattorin.

34. Alueellinen koordinaattori edistää paikallistason yhteistyötä sääntelyviranomaisten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten, verkko-operaattorien, sähköpörssien, verkon käyttäjien ja markkinaosapuolten välillä. Koordinaattorin tavoitteena on erityisesti:

(a) edistää uusia tehokkaita investointeja yhteenliityntöihin. Tässä mielessä hän avustaa siirtoverkonhaltijoita ja laatii niille alueellisen yhteenliitüntäsuunnitelman sekä koordinoi osaltaan niiden investointipäätöksiä ja tarvittaessa "open season" -menettelyä;

(b) edistää verkkojen tehokasta ja turvallista käyttöä. Tähän liittyen koordinaattori myötävaikuttaa siirtoverkonhaltijoiden, kansallisten sääntelyviranomaisten ja muiden toimivaltaisten kansallisten viranomaisten väliseen koordinointiin laatimalla yhteiset mekanismit jakelulle ja turvatoimille;

(c) toimittaa komissiolle ja jäsenvaltioille vuosittaisen kertomuksen alueella saavutetusta edistyksestä ja mahdollisista kehitystä hidastavista vaikeuksista tai esteistä."

Tarkistus 3

1 ARTIKLAN 12 ALAKOHTA

22 a artiklan 3 kohdan b alakohta (direktiivi 2003/54/EY)

b) sääntelyviranomaisen johtohenkilöt nimitetään vähintään viiden vuoden toimikaudeksi, **jota ei voida uusia**, ja heidät voidaan vapauttaa tehtävistään kesken toimikauden ainoastaan, jos he eivät enää täytä tässä artiklassa asetettuja vaatimuksia tai ovat syyllistyneet vakavaan rikkomukseen.

(b) sääntelyviranomaisen johtohenkilöt nimitetään vähintään viiden vuoden toimikaudeksi, **jonka voi uusia kerran (tai enintään kymmenen vuoden kaudeksi, jota ei voi uusia)**, ja heidät voidaan vapauttaa tehtävistään kesken toimikauden ainoastaan, jos he eivät enää täytä tässä artiklassa asetettuja vaatimuksia tai ovat syyllistyneet vakavaan rikkomukseen.

Perustelu

Viiden vuoden toimikausi pitäisi voida uusia kerran, koska energiamarkkinat ovat luonteeltaan pitkäaikaisia ja kaipaavat vakautta. Pitempiä nimityksiä ei pitäisi voida uusia.

Tarkistus 4
1 ARTIKLAN 12 ALAKOHTA
22 c artiklan 1 kohdan g alakohta (direktiivi 2003/54/EY)

g) seurata verkon varmuutta ja luotettavuutta ja arvioida verkon varmuutta ja luotettavuutta koskevia sääntöjä;

g) seurata verkon varmuutta ja luotettavuutta, **määritellä tai hyväksyä palvelun ja tarjonnan laadun normeja ja vaatimuksia** ja arvioida **palvelun ja tarjonnan laadun saavuttamista**, verkon varmuutta ja luotettavuutta koskevia sääntöjä

Perustelu

Joillakin kansallisilla sääntelyviranomaisilla on jo velvollisuus seurata sähkömarkkinoiden toimintaa myös tarjonnan ja kuluttajapalvelun laadun suhteen. Tällöin kuluttajilla on todellista hyötyä yhtenäisemmästä ja avoimemmasta sääntelystä.

Tarkistus 5
1 ARTIKLAN 12 ALAKOHTA
22 c artiklan 4 kohdan a alakohta (direktiivi 2003/54/EY)

a) liittämistä ja pääsyä kansallisiin verkkoihin, siirto- ja jakelutariffit mukaan luettuina. Näiden tariffien on mahdollistettava tarvittavien investointien toteuttaminen verkkoihin niin, että kyseisillä investoinneilla voidaan varmistaa verkkojen toimivuus;

a) liittämistä ja pääsyä kansallisiin verkkoihin, siirto- ja jakelutariffit **ja niiden menetelmät, tai vaihtoehtoisesti siirto- ja jakelutariffien määrittämisen tai hyväksymisen menetelmät ja niiden seuranta** mukaan luettuina. Näiden tariffien on mahdollistettava tarvittavien investointien toteuttaminen verkkoihin niin, että kyseisillä investoinneilla voidaan varmistaa verkkojen toimivuus;

Perustelu

On aiheellista varmistaa, että kansalliset sääntelyviranomaiset määrittelevät tai hyväksyvät: siirto- ja jakelutariffit ja niiden menetelmät, tai vaihtoehtoisesti siirto- ja jakelutariffien määrittämisen tai hyväksymisen menetelmät ja niiden seuranta mukaan luettuina.

Tarkistus 6
1 ARTIKLAN 12 ALAKOHTA
22 c artiklan 13 kohta (direktiivi 2003/54/EY)

13. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisella tasolla on olemassa sopivat

13. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisella tasolla on olemassa sopivat

järjestelmät, joiden mukaisesti osapuoli, jota kansallisen sääntelyviranomaisen päätös koskee, voi hakea siihen muutosta **elimeltä**, joka on riippumaton asianosaisista osapuolista.

järjestelmät, joiden mukaisesti osapuoli, jota kansallisen sääntelyviranomaisen päätös koskee, voi hakea siihen muutosta **kansalliselta oikeudenkäyttöelimeltä tai muulta kansalliselta riippumattomalta viranomaiselta**, joka on riippumaton asianosaisista osapuolista **tai hallituksista**.

Perustelu

Kansallisten sääntelyviranomaisten päätösten riippumattomuuden ja arvostuksen pitäisi olla riippumattoman ja neutraalin elimen vastuulla. Tällaisia ovat esimerkiksi tuomioistuimet, jotka ovat yksityisen tai poliittisen painostuksen ulkopuolella, ja myös 22a artiklan 2 kohdassa säädetään sääntelyviranomaisten riippumattomuudesta julkisten ja yksityisten tahojen, markkinavoimien ja hallitusten suhteen. Valitusten kulkeminen tuomioistuinten kautta auttaa lujittamaan sääntelypäätösten riippumattomuutta poliittisista vaikutteista. Tämä on tarpeen myös siksi, että joissakin maissa kunnallisviranomaiset ovat osallisina näissä päätöksissä.

Tarkistus 7

1 ARTIKLAN 12 ALAKOHTA

22 d artiklan 2 a kohta (uusi) (direktiivi 2003/54/EY)

2 a. Sääntelyviranomaisilla on oltava oikeus tehdä sopimuksia muiden EU:n alueen sääntelyviranomaisten kanssa sääntely-yhteistyön edistämiseksi.

Perustelu

Sääntelyviranomaisille on kansallisessa lainsäädännössä annettava mahdollisuus tehdä sopimuksia EU:n alueen muiden sääntelyviranomaisten kanssa, jotta sääntely-yhteistyötä ja sen johdonmukaisuutta edistettäisiin.